

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut matumuuna saqqummiuppaat:

Uunga siunnersuut: Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat peqquneqarnissaanut akuerissagaat pillugu Inatsisartut aalajangiinerat.

(Suliffeqarnermut, Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuut

Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip allannguutaasa Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu peqqussummut missingiut eqikkarneqarnera ilanngullugu Nunanit allamiunut Akuutitsiniarnermullu ministereqarfiup Namminersorlutik Oqartussanut nassiuppa. 2014-imiilli danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsimmut (inunngornermi innuttaassuseq pillugu inatsit) allannguutini naalagaaffiup immikkoortuani aalajangersakkamik ilanngussisoqarpoq, inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutinninneranik kinguneqartumik, kisianni Kalaallit Nunaanni pissutsini pisariaqartinneqartunik allannguuteqartillugu kunngip peqqussutaani tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersinnaasumik.

Tamatuma kingorna inunngornermi innuttaassuseq pillugu inatsisip allannguutai taamaaqataannik naalagaaffiup immikkoortuani aalajangersakkanik imaqarput. Allannguutit taakkua sulii Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersimangillat.

Tamatuma kingunerisaanik danskisut naalagaaffimmi innuttaassuseqarneq pillugu maleruagassat maannakkorpiaq naalagaaffik tamakkerlugu assigiissaangillat, taakkualu tunngaviusumik aamma inatsisinik peqquteqartumik assigiissaartariaqaraluarlutik.

Peqqussummut siunnersuummi inunngornermi innuttaassuseq pillugu inatsit nutarterneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni danskisut inunngornermi innuttaassuseqarneq pillugu inatsisaat Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni atuuttoq assigiilissalluni.

Allannguutit makkua Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalissasut siunnersuutigineqarpoq:

- Danskisut innuttaassuseqarneq (Inunngornermi danskisut innuttaassuseqalersarneq il.il.) pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu inatsit nr. 729, 25. juni 2014-imeersoq. Inatsisip allanngortinneratigut danskimit anaanaaqataasumit inunngornermi danskisut innuttaassuseqalersarneq pillugu malittarisassat inatsisip allannguuteqartinneratigut atuutilersinneqarput. Taamaattorli oqaatigineqassaaq

allannguummi pineqanngimmat oqariaatsip 'anaanaaqataasup' Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaa. Taamaalilluni taamaallaat uani pineqarpoq anaanaaqataasuniit Danmarkimi akuerisaasuniilli danskisut innuttaassuseqarnerup ingerlateqqinneqarnissaa. Aammattaaq danskisut innuttaassuseqarneq pillugu suliat suliarinissaannut atugassanik nunat allat allagaataasa nutserneqarnissaannut aningaasartuutit akilerneqarnissaat pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput, DNA-mik misissuinermi peqataanissaq pillugu malittarisassat tamatumunngalu aningaasartuutit akilerneqarnissaat pillugu malittarisassat, kiisalu nunani allamiunut aamma akulerutsitaanermut ministerip piginnaatitaanissaa manna pillugu, tassalu DNA-mik misissuinnissani periaasissat erseqqinnerusut ministerip aalajangersarsinnaagai. Tamatuma saniatigut meeqqat nunani allamiunik anaanallit aamma danskinik ataatalit nunani allani aapparinnerup avataatigut inunngorsimasut, inunngornerminni danskisut innuttaassuseqalinninnissaannik malittarisassat atorunnaarsinneqarput. (§ 1, nr. 1 aamma 13 peqqussutissat missiliummi).

- Danskisut innuttaassuseqarneq (Inuusuttut Danmarkimi inunngorsimasut alliaartorsimasullu il.il. danskisut innuttaassuseqarnerat) pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsit nr. 730, 25. juni 2014-imeersoq. Inatsisip allannguuteqartinneratigut danskisut innuttaassuseqarneq pillugu uppernarsaatip tunniunneqarnerani ilaatigut akitsuummik akiliisarneq pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput. (§ 1, nr. 3 aamma 11 peqqussutissat missiliummi).
- Danskisut innuttaassuseqarneq (Naalagaaffimmi marloriaammik innuttaassuseqarnerup akuersissutigineqartarnera aamma danskisut innuttaassuseqarneq pillugu sulianut akitsuummik akiliisarneq) pillugu inatsit nr. 1496, 23. december 2014-meersoq. Inatsisip allannguuteqartinneratigut naalagaaffimmi danskisut innuttaassuseqarnerup uppernarsaataanik aamma naalagaaffimmi danskisut innuttaassuseqarnerup attatiinnarneqarnissaa aamma qinnuteqaatit tunniunneqarnerannut akitsuutip akilernissaa aamma nunami allami inunngorsimasut danskisut innuttaassuseqalersinnaanerit pillugu qinnuteqaatit tunniunneqarneranni akitsuutip qaffanneqarnera pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput. Tamatuma saniatigut Nunami allami naalagaaffimmi innuttaassuseqalernikkut inuup isumamik danskisut innuttaassutsiminik annaasaqartarnera pillugu malittarisassat aamma danskisut innuttaassuseqarneq pillugu uppernarsaatip tunniunneqarneratigut nunami allami naalagaaffimmi innuttaassuseqarnermit aaqqiisoqarnissaa pillugu piunasaateqarnissaaq pillugu malittarisassat atorunnaarsinneqarput. Naggataatigut inuit nunami allami naalagaaffimmi innuttaassuseqarlernertik pissutigalugu danskisut innuttaassutsiminnik annaasaqartunut ikaarsaariarnermi aaqqiissutaagallartussat

atuutilersinneqarput, aamma inunnut naalagaaffinnut allanut tunngatillugu naalagaaffimmi innuttaassuseqarneq pillugu inatsisinit aaqqiissuteqarnissaq pillugu piunasaqaatitalimmik piffissap erseqqinnerusumik taaneqartup iluani danskisut innuttaassuseqalersimasunut, aamma tamatuminnnga sulii aaqqiivigineqarsimanngitsunut. (§ 1, nr. 4, 5, 7, 9, 10, 12 aamma 16 kiisalu § 4 aamma § 5, imm. 1, peqqussutissatut missiliummi).

- Qitornavissartaartarneq pillugu inatsisip, angajoqqaatut akisussaassuseqarneq pillugu inatsisip aamma danskisut innuttaassuseqarneq (Inooqatigiissut ataatsimoorlutik qitornavissartaarsinnaanerit il.il.) pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsimmi nr. 1525, 27. december 2014-imeersumi § 3. Inatsisip allannguuteqartinneratigut qitornavissartaarnermi danskisut innuttaassuseqarnerup ingerlateqqinneqartarneranut atatillugu aappariit inooqatigiissut katissimasunut aappariiusunut naligiissitaanissaat pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput. (§ 1, nr. 2 peqqussutissatut missiliummi).
- Danskisut innuttaassuseqarneq (Nunani allani inunngorsimasut danskisut innuttaassuseqalersarnerat pillugu qinnuteqaateqarnermi ilaatigut pinngitsoorani digitalimik imminut sullinnissamut ikaarsaariarneq il.il.) pillugu inatsisip allannguutaa pillugu inatsit nr. 534, 29. april 2015-imeersoq. Inatsisip allannguuteqartinneratigut nunani allani inunngorsimasut danskisut innuttaassuseqalernissamik qinnuteqaateqarneranni pinngitsoorani digitalimik imminut sullinnissamut ilaatigut ikaarsaariarneq pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput. Aammattaaq nunani allani inunngorsimasut danskisut innuttaassuseqalernissaq pillugu qinnuteqaateqartut killisiorneqartarneranni politiit atorqeersinnaanerit pillugu malittarisassat atuutilersinneqarput, tamanna suliamut pingaaruteqassasoq nalilerneqarpat. (§ 1, nr. 14 aamma 15 peqqussutissatut missiliummi).
- Danskisut innuttaassuseqarneq (Marloriaammik innuttaassuseqarneq pillugu malittarisassat naapertorlugit uppersaammik tunniussinermit meeqqat inuup aappaatut (saniatigut) ilanngunneqartarnerat) pillugu inatsit nr. 111, 8. februar 2016-imeersoq. Inatsisip allanngortinneqarneranni pineqarput inuit danskisut innuttaassuseqalersimasut naalagaaffinnut allanut tunngatillugu naalagaaffimmi innuttaasunut inatsiseqartitsinermit aaqqiissuteqarnissaq pillugu piunasaqaatitalimmik ikaarsaariarnissamut aqqissuussineq inatsimmit nr. 1496, 23. december 2014-imeersumit. (§ 5, imm. 2, peqqussutissatut missiliummi).
- Danskisut innuttaassuseqarneq (Meeqqat inuttut aappaasutut (saniatigut) danskisut innuttaassuseqaleraangata angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik pigisallit

akuersisarnissaannik allannguisarnissaannillu piumasagaat) pillugu inatsit nr. 1562, 13. december 2016-imeersoq. Inatsisip allannguuteqartinneratigut uppersaanikkut meeraq danskisut innuttaassuseqalissagaangat angajoqqaat akuersisarnissaannik piumasagaat ilaatigut atuutilersinneqarpoq. Angajoqqaajusup nunami allami inunngorsimasutut danskisut innuttaassuseqalernerani meeqqat aamma meeqqat qitornavissiat inuttut aappaasutut (saniatigut) ilaatinneqangissinnaanerit pillugu malittarisassat aammattaaq atuutilersinneqarput. (§ 1, nr. 6 aamma 8 peqqussutissatut missiliummi).

Pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip allannguutai kingulliit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalerpata, tamanna Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq, tassami suliaasaqarfimmi suliaassanik suliarinnittarneq danskit oqartussaasuisa isumagisarimmassuk.

Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip allannguutai kingulliit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalerpata, tamanna inuussutissarsiortunut il.il. aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq.

Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut annertuunik sunniuteqarnermik malitseqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip allannguutai kingulliit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalerpata, tamatuma kingunerisaanik naalagaaffimmi innuttaassuseqarneq pillugu maleruagassat Kalaallit Nunaanni danskisut naalagaaffimmi innuttaassuseqartunut aamma assigiilissallutik, taakkuami tunngaviumik aammalu inatsisinik peqquteqartumik taamaattariaqaraluarput.

Tusarniaaneq

Peqqussummut missingiut piffissami 8. juli – 28. juli 2019 Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq kiisalu toqqaannartumik tusarniaaffigineqartunut toqqartukkanut makkununga nassiunneqarluni: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Pinngortitamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni Suleqatigiinnermut Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiortnermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, , Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Kalaallit Nunaanni Politimesteri, Udlændingestyrelsen (FO), Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune

Kujalleq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik, Inuit pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaanni siunnersuisooqatigiit, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanermut Siunnersuisooqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffiit Institut, Meeqqat Illersuisuat MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussissuserisut.

Tusarniaanermi akissuteqaat Inuit Pisinnaatitaaffiit Institut-imiit tiguneqarsimavoq, allaqqaakkamilu malittarisassat danskit innuttaassuseqarnermut naalagaaffeqatigiinnerup iluanut nalimmassaasoqarnera iluarisimaarneqarluni.

Tusarniaaffigineqartullu uku nalunaarput siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik: Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni Suleqatigiinnermut Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimesteri, kiisalu Kommune Kujalleq

Ilanngussat

- Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu peqqussummut missingiut.
- Danskisut innuttaassuseqarneq pillugu inatsisip allannguutaasa Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu peqqussummut missingiutip eqikkarneqarnera.
- Tamakkiisumik tusarniaanermut akissuteqaatit